

MĚSÍČNÍK
PRO OBČANY VYSOČINY

ROČNÍK 19 ČÍSLO 9
ŘÍJEN 2022

Náklad 237 000 výtisků
www.novinykrajevysocina.cz

OKRES JIHLAVA

Kraj Vysočina

Slunce

Kraj Vysočina

DRAKIÁDA

Vzhůru nad mraky

23. října 2022

od 14.00 hodin

Jihlava, kopec Skalka

Rekonstrukce
v novoměstské nemocnici

STRANA 2

Termíny přehlídek
středních škol

STRANA 3

Třeštské betlémy
míří do Slovinska

STRANA 8

Kraj Vysočina vybuduje zázemí pro cyklisty u škol a pomůže obcím

Kraj Vysočina se od letošního roku ještě více soustředí na rozvoj doprovodné cykloinfrastruktury.

„V areálech středních škol budujeme zázemí pro cyklisty, jako jsou přístřešky se stojany, servisní pointy a cykloboxy. Každý rok na toto vybavení půjde z krajského rozpočtu milion korun,“ potvrzuje Roman Fabeš (STAN+SNK ED), náměstek hejtmana pro oblast cestovního ruchu. Zatímco na Střední průmyslové škole Třebíč cyklozázemí už využívají, u průmyslové školy ve Žďáře nad Sázavou nyní vzniká. „Oblíbenou kampaň Do práce na kole nově rozšíříme o soutěž Do školy na kole,“ představuje nápad radní pro školství Jan Břížďala (Piráti).

Nejvíce peněz v historii pro oblast cyklistiky

V letošním roce vyčlenilo vedení kraje na podporu a rozvoj cyklistické infrastruktury 20 milionů korun, což je nejvíce v historii. Stejná částka je navržena i na příští rok. Tyto peníze pomáhají spolufinancovat budování cyklostezek. Jako třeba té mezi Štoky a Jihlavou nebo té, která nově

Vysočina se soustředí na rozvoj cyklopropravy a cykloturistiky. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

vede ze Svatky do Herálce. Další forma podpory je řešení propojovacích úseků cyklostezek, jako je tomu nyní v okolí Třeště. Z Fondu Vysočiny putují peníze obcím na opravy stávajících cyklotras a také na studii „cyklopropojení“ mezi Polnou a Jihlavou nebo mezi Telčí a Třebíčí.

Na single tracky vyrazte na Novoměstsko

Cyklo Aréna Vysočina u Nového Města na Moravě v současné době nabízí stezky o celkové délce přes 30 kilometrů a s podporou krajských prostředků probíhá aktuálně jejich postupná revitalizace. Mezi mládeží přibývá

i milovníků pumptracků, které díky krajské podpoře můžete vyzkoušet právě ve Vysočina Areně, v Jihlavě nebo Havlíčkově Brodě. Letos byly podpořeny projekty této volnočasové infrastruktury v Pacově, Polné a Moravských Budějovicích.

EVA FRUHWIRTOVÁ

České předsednictví: Vysočina pořádá v Telči konferenci k informační a kybernetické bezpečnosti

Půl roku Česká republika předsedá Radě EU. Mezi prioritní témata patří mimo jiné digitalizace veřejných služeb včetně elektronizace zdravotnických systémů a problematika kybernetické bezpečnosti. Právě v těchto oblastech je Kraj Vysočina jedním z neaktivnějších a nejkreativnějších regionů v České republice.

„Aktuálně se v rámci vlastních krajských projektů zaměřujeme na bezpečné zpřístupňování zdravotnické dokumentace občanům online tak, aby mohli lidé nahlížet do své dokumentace vedené nejen našimi nemocnicemi, ale v budoucnu možná i do dokumentace u svých praktických lékařů. Stále razíme trend online objednávání k vyšetření do nemocnic prostřednictvím eAmbulance, v tomto případě máme ambice službu dále rozšiřovat s maximálním ohledem na kybernetickou bezpečnost. Nadále jsme provozovatelem

Národního kontaktního místa pro eHealth, což je systém pro výměnu zdravotnických dat pacientů mezi Českou republikou a zbytkem EU,“ vyjmenovává hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO).

Česká republika má v rámci předsednictví enormní zájem představit a odprezentovat úspěšné a fungující projekty, které jsou inspirativní nebo vhodné k partnerství ostatních členských zemí. Vysočina se chopila možnosti uspořádat v rámci

předsednických odborných aktivit v termínu 5.–7. října 2022 v Telči mezinárodní konferenci o kybernetické bezpečnosti a odolnosti v regionech. Jde o jednu z mála mezinárodních prestižních akcí, které se konají mimo Prahu. Vysočina je navíc jeden ze dvou krajů, které jsou hlavními organizátory velké odborné předsednické akce. Navíc je konference zaměřená na IT téma a na sdílení zkušeností mezi evropskými lidry v této oblasti a zástupci zemí a regionů Východního partnerství,

tedy zemí jižního Kavkazu, ale zejména Ukrajiny a Moldavska jako kandidátských zemí EU. Očekává se diskuse o příležitostech a rizicích zavádění digitálních řešení ve veřejné správě. Potvrzena je přítomnost 130 odborníků fakticky ze všech krajů ČR a z několika zemí EU, zastoupeny budou země předsednického Tria Francie–Česko–Švédsko, ale také Estonsko nebo Rumunsko. Mezi českými kapacitami na informační a kybernetickou bezpečnost je o konferenci výrazný zájem.

„Digitalizace, elektronizace a kybernetická bezpečnost jsou pro Kraj Vysočina silná témata. Náš tým odborníků je připraven opět pozdvihnout prestiž Vysočiny a přispět k posílení obrazu České republiky jako úspěšné inovativní země, jejíž budoucnost mají v rukách špičkoví experti,“ uzavírá hejtmán Vítězslav Schrek.

JITKA SVATOŠOVÁ

EDITORIAL

Hana Hajnová (PIRÁTI)
náměstkyně hejtmana
Kraje Vysočina
pro oblast regionálního rozvoje

Vážené čtenářky, milí čtenáři, s řadou z vás mám letos mnohem více příležitostí se vidět a diskutovat osobně a jsem za to moc ráda. Přece jenom osobní kontakt nic nenahradí. Nejráději s vámi řeším otázky rozvoje – ať už toho osobního, místního, nebo udržitelného. Často přitom připomínám, že kraji se daří tak dobře, jak se rozvíjí vy, jeho obyvatelé, nebo firmy, které zde sídlí, spolky, které se starají o své okolí.

Jsem pyšná, že máme na Vysočině tolik patriotů, kteří se na rozvoji našeho kraje chtějí podílet aktivně a ukázat, že máme co nabídnout. Naposledy mi takhle udělala opravdu velkou radost obec Třeštice, která letos vyhrála krajské kolo soutěže Vesnice roku. Do celostátního kola dokázal starosta Martin Kodys zmobilizovat nejen všechny Třeštické, ale v anketě veřejnosti jsme hlasovali každý den snad všichni od Telče až do Jihlavy. Tak se stalo, že nejmenší obec v celorepublikovém finále anketu veřejnosti suverénně ovládla a z hlavní soutěže si odnesla krásné druhé místo. Největší gratulace jim patří ale za to, jaká jsou v obci dobrá parta, která vždycky drží pohromadě a umí si pomoci navzájem, když je to potřeba. Ať to byl covid, nebo teď válka a rostoucí ceny energií.

A já věřím, že když budeme takto držet pohromadě všichni, zvládneme společně i tuhle krizi. Nebude to nic lehkého, ale se státní podporou by se nám to mělo podařit ukočírovat. Nebojme se říct si o pomoc a pomáhejte si navzájem.

V tom je naše největší síla.

Od září Kraj Vysočina posílil školní spoje, hlavně na Třebíčsku

Nikdo už nezůstane přede dveřmi autobusu. Ačkoliv kapacita cestujících byla kalkulována s rezervou, někde jich přibýlo daleko víc. Na vybraných linkách byla proto sjednána náprava.

Kraj Vysočina za objednané spoje letos doplatí cca 1,3 miliardy korun.

Podle statistik jezdí v Kraji Vysočina o 11 procent více cestujících než loni ve stejném období. Ačkoliv byly objednané školní autobusy podle dopravních modelů ověřených v předchozích letech, některé spoje na Třebíčsku se přiblížily k hraničnímu naplnění své kapacity.

„Po okamžitém upozornění dopravce, starostů i cestujících na tuto situaci jsme na konkrétních linkách zajistili, aby nedocházelo k tomu, že z daného sídla cestujícímu není umožněn odjezd,“ sdělil předseda výboru Zastupitelstva Kraje Vysočina pro strategické projekty Martin Hyský (ČSSD). Více cestujících přibýlo právě tam, kde v posledních letech došlo k optimalizaci díky zavedení jízdních řádů dle konceptu Veřejné dopravy Vysočiny. Kraj Vysočina denně objednává tisíce autobusových spojů. Týden od zahájení nového školního roku řeší přetížení u tří spojů. Například v Rudíkově zareagovali na situaci pohotově. Pro několikadenní překlenutí využili krajem dotovaný dopravní automobil tamního sboru dobrovolných hasičů.

PAVLA PETRŮ

Kraj Vysočina rozdělí dotace sociálními službám

Celkem 150 milionů korun navíc půjde ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb v Kraji Vysočina. Dotace od ministerstva práce a sociálních věcí dostanou nejen příspěvkové organizace kraje, ale i ty, které kraj nezřizuje.

je například terapeutická komunita Sejřek, sociální rehabilitace Tyfloservis, odborné sociální poradenství Bílý kruh bezpečí, Integrované centrum Sasov nebo organizace Včelka. Celkem bude posílen rozpočet u více než dvou stovek

„Z celkové částky obdrží krajské příspěvkové organizace 67 milionů korun.“ Jan Tourek (KDU-ČSL)

„Z celkové částky obdrží krajské příspěvkové organizace 67 milionů korun. 83 milionů korun pomůže s letošním financováním v domovech pro seniory, v pečovatelských a dalších sociálních službách,“ popsal rozdělení radní pro oblast sociálních věcí Jan Tourek (KDU-ČSL). Mezi těmi, kteří budou dotacemi individuálně podpořeni,

v regionu působících poskytovatelů sociálních služeb. Státní dotace pro celou republiku měla nejdříve činit přes jednu miliardu, později ale byla částka navýšená na 3,2 miliard. Podíl pro Kraj Vysočina byl stanoven na 5,3 %, což je právě 150 milionů korun.

PAVLA PETRŮ

Školská poradenská pracoviště na nových adresách

Školská poradenská zařízení, která poskytují pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické poradenství a pomoc v oblasti výchovy a vzdělávání dětí, žáků a studentů, získala nová moderní zázemí. V Třebíči se pracoviště přesunulo z tamní polikliniky, kde bylo dosud v nájmu, do nově zrekonstruované budovy v areálu trebičské nemocnice. Ke stěhování došlo i v Jihlavě. Pracovníci změnili budovu, ale ulice zůstala. Z původní adresy na třídě Legionářů se přesunuli o několik desítek metrů dál do komunitního centra. Také v Havlíčkově Brodě se pracoviště začátkem září

přestěhovalo na nové místo v ulici U Panských. „Moderní zázemí přispěje k vyšší kvalitě poskytování poradenských služeb napříč regionem,“ podtrhuje radní pro oblast školství, mládeže a sportu Jan Břížďala (Piráti). Před šesti lety byly pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra zřizovaná Krajem Vysočina sloučena do jednoho subjektu – Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina. Pracoviště se nacházejí v jednotlivých městech, aby byla blíže těm, kteří jejich služby využívají a potřebují.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Nemocnici v Novém Městě na Moravě čekají rekonstrukce

Pavilon pro dlouhodobě nemocné projde kompletní opravou. FOTO: HELENA ZELENÁ KRÍŽOVÁ

Po loňském zateplení pavilonu pro dlouhodobě nemocné pacienty v areálu nemocnice v Novém Městě na Moravě začnou s příchodem října opravy vnitřních prostor.

„Veškeré stavební práce budou probíhat za provozu, protože není možné celou budovu uzavřít. Rekonstrukce bude hotová do příštího října a vyjde na osmnáct milionů korun,“ upřesnil radní Kraje Vysočina pro oblast majetku Karel Janoušek (ODS+STO).

Historická budova v moderním kabátě

Ve čtyřpatrovém pavilonu se nachází čtyřicet devět lůžek, trakt

lékařských pokojů a šaten pro personál a v suterénu pak infekční ambulance a ambulance cestovní medicíny. „Čekají nás dispoziční úpravy, doplnění rozvodu medicínských plynů, nový datový rozvod a stavební úpravy v souvislosti s novou legislativou ve vztahu k požární bezpečnostnímu řešení provozu oddělení dlouhodobě nemocných,“ přiblížil Jiří Drdla, technický náměstek novoměstské nemocnice. Stávající budova pro dlouhodobě

nemocné byla postavena už na začátku 2. světové války. Z té doby pochází historické spirálové schodiště, stejně jako podélné balkóny na jižní straně objektu, které ve své době sloužily pro návštěvy.

Proměna nemocnice bude pokračovat

Náměstek hejtmana pro zdravotnictví Vladimír Novotný (ČSSD) doplnil, že Kraj Vysočina připravuje v novoměstské nemocnici další velké opravy, a to generální rekonstrukci gynekologicko-porodnického pavilonu a stavbu nové budovy dialýzy.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Jak vypadal Štamberk? Vědci připraví jeho 3D model

Zřícenina nedaleko nejvyššího vrchu Vysočiny Javoříce se dočká svojí zmenšené podoby. Výzkumníci budou letos i příští rok pokračovat v projektu Technologický výzkum zříceniny hradu Štamberk v širším kontextu regionu. Kraj Vysočina jim na to přispěje 181,5 tisíc korun ročně.

Středověká stavba

Technologické hledisko výstavby Štamberku, stavební změny i zánik. To jsou hlavní body tříletého projektu mikroregionu Telčsko ve spolupráci s telčským pracovištěm Akademie věd České republiky, který započal loni. Cílem bude vytvořit 3D model zříceniny hradu pro studium jeho středověké podoby, zmapovat historii vápna v mikroregionu a provést s tím

Dotace ve výši 181 500 Kč půjde na výzkumný projekt s názvem Technologický výzkum zříceniny hradu Štamberk v širším kontextu regionu.

související inventarizace geologických lokalit mikroregionu.

Tři roky bádání

„Tento projekt je jeden z několika v rámci spolupráce s Akademií věd. Letos jsme už podpořili výzkumný projekt, který se jmenoval Keltyové a Germáni v regionu Dalešické přehrady, a loni projekt Havlíčků, Havle! Což byla konference k příležitosti 200. narození Karla Havlíčka Borovského. S podporou Štamberka

počítáme i v příštím roce,“ upřesnil náměstek pro kulturu Roman Fabeš (STAN+SNK ED). Hrad Štamberk u Řásné na Jihlavsku byl založen ve 13. století, zanikl zřejmě v roce 1423 během husitských válek. Do dnešních dnů se zachovala jen torza zdi a náznaky opevnění. Výzkumníci se do těchto míst vrátí po delší době, aby je podrobněji prozkoumali a zpřístupnili veřejnosti.

PAVLA PETRŮ

zemědělství a lesnictví

všeobecné vzdělávání

strojírenství, energetika a technika

stavebnictví

zdravotnictví a sociální služby

hotelnictví a gastronomie

umělecké obory

služby

Vysočina Education Festival

21.–22. 10. 2022
CITYPARK Jihlava

V rámci festivalu vystoupí **POKÁČ**

Moderní vzdělávání pro Tvoji budoucnost. Studuj na Vysočině!

Národní výstava strakatého skotu v Radešínské Svratce

Celkem dvacet devět zemědělských podniků z celé České republiky představilo začátkem září v Radešínské Svratce sedmdesát osm plemenic na Národní výstavě českého strakatého skotu. Rozhodčí hodnotili tělesné proporce červeného skotu v několika kategoriích.

Titul pro starší šampionku zůstal na Vysočině. Získala jej Bagheera z Výrobně-obchodního družstva se sídlem v Kámeně na Pelhřimovsku. „Pro tuzemské chovatele je tato výstava u nás na Vysočině prestižní záležitostí. Nejvíce bodů na výstavě získalo družstvo z Kámeny a potvrdilo tak, že farmáři na Pelhřimovsku patří k nejúspěšnějším chovatelům,“ potvrdil krajský radní pro oblast lesního a vodního hospodářství, zemědělství a životního prostředí Pavel Hájek (STAN+SNK ED).

Vysočina je na špičce v produkci mléka

Tradice této významné zemědělské akce sahá do roku 1994. „Byla to doba, kdy se chovy masivně likvidovaly a my jsme chtěli ukázat, že to není ta správná cesta. Začali jsme pro naše okolí organizovat každý rok výstavu

Titul pro nejstarší šampionku zůstal na Vysočině, získala jej Bagheera z Výrobně-obchodního družstva se sídlem v Kámeně na Pelhřimovsku. FOTO: JAN STŘÍTEŠKÝ

českého strakatého skotu. Přешli jsme pak do dvouletého cyklu a dostali se až na úroveň národní výstavy,“ vypráví prokurista zemědělského podniku PROAG-RO Radešínská Svratka Jaroslav Michal. Vysočina patří dlouhodobě k největším chovatelům krav a největším producentům mléka v České republice. Užiteklost českého strakatého chovu je nyní průměrně 8 500 litrů. Za posledních třicet let se zdvojnásobila. K tomu výrazně přispěl i tzv.

Užiteklost českého strakatého chovu je průměrně 8 500 litrů.

welfare zvířat, což je dostatek prostoru, pohybu a celková péče o pohodu zvířat včetně kvalitní výživy.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Sportem k lepšímu duševnímu zdraví

Týdny duševního zdraví si celý svět připomíná začátkem podzimu. Každoročně se přidává i FOKUS Vysočina, který už třicet let pomáhá a podporuje lidi s duševním onemocněním.

V Havlíčkově Brodě a Chotěboři uspořádali ve druhém zářijovém týdnu jednodenní festival pro veřejnost. Tématem letošního ročníku se stal pohyb a sport. „Pro dobrou psychickou kondici je

Víte, že 10. října je Světový den duševního zdraví?

pohyb stejně důležitý jako vzduch, který dýcháme,“ míní Šárka Bernardová, vedoucí střediska Fokus

Pro dívky z havlíčkovského Fit studia 21 je pohyb radost. FOTO: LIBOR BLÁŽEK

Vysočina. O to, jak právě sport pomohl nejen překonat těžké životní situace, se přijeli podělit sportovci různých disciplín. Byl mezi nimi i triatlonista Ondřej

Zmeškal z Třebíčska, který jako první nevidomý cyklista na světě zvládl Tour de France. Partnerem akcí byl Kraj Vysočina.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Přehlídky středních škol

V říjnu a listopadu se uskuteční přehlídky středních škol, které jsou každoročně nejen pro žáky 9. tříd a jejich rodiče jedním z důležitých zdrojů informací při výběru střední školy.

Město	Den a čas	Místo konání a pořadatel
Havlíčkův Brod	25. 10. 2022, 8.00-17.00	Kulturní dům Ostrov - velký sál, Na Ostrově 28, Havlíčkův Brod Pořadatel: Městské divadlo a kino Ostrov, spol. s r.o.
Jihlava	21. 10. 2022, 9.00-21.00 a 22. 10. 2022 9.00-20.00	Citypark - přehlídka oborů a inovací vzdělávání, Vysočina Education festival Pořadatel: Kraj Vysočina
Jihlava	11. 11. 2022, 8.00-18.00	DKO, Tolstého 1455/2, Jihlava Pořadatel: DKO, s.r.o. Jihlava
Pelhřimov	1. 11. 2022, 9.00-16.30	Kulturní dům Máj, třída Legií 1115, Pelhřimov Pořadatel: Kulturní zařízení města Pelhřimova
Třebíč	20. 10. 2022, 9.00-17.00	Střední průmyslová škola Třebíč, Manželů Curieových 734, Třebíč Pořadatel: Okresní hospodářská komora Třebíč
Žďár nad Sázavou	8. 11. 2022, 15.00 – 17.00	JUPITER club, velký sál, Náměstí 17, Velké Meziříčí Pořadatel: JUPITER club
Žďár nad Sázavou	10. 11. 2022, 8.00-17.00	Dům kultury, Dolní 183/30, Žďár nad Sázavou Pořadatel: Kultura Žďár, příspěvková organizace

Vysočina pomůže Zakarpatí s přechodným bydlením pro uprchlíky

Internát v Užhorodě se díky finanční pomoci pěti a půl milionů korun z Kraje Vysočina přemění na ubytovací zařízení pro lidi, kteří utekli z východní Ukrajiny před válkou.

V partnerském regionu zakarpatské oblasti Ukrajiny se nachází až čtyři sta tisíc lidí v nouzovém ubytování. „Díky této pomoci najdou ti nepotřebnější, jako jsou matky s dětmi a senioři, důstojné bydlení,“ informoval hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO). Po ukončení válečného konfliktu bude tato

budova fungovat jako zařízení poskytující sociální služby. Radní pro oblast sociálních věcí Jan Tourek (KDU-ČSL) dodal, že do Domova důchodců Proseč u Pošné přijela začátkem září skupina sociálních pracovníků ze Zakarpatí na intenzivní školení a pro získání zkušeností s provozem sociálního zařízení. Kraj se finančně připojí k iniciativě Žďáru nad Sázavou. Ten pomáhá svému partnerskému městu Chust s posílením vodohospodářské infrastruktury.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Vedení kraje jednalo s premiérem o výstavbě nových Dukovan

Jaderná elektrárna Dukovany nyní provozuje čtyři bloky. FOTO: EVA FRUHWIRTOVÁ

Začátkem září se hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO) a jeho náměstkyně pro oblast regionálního rozvoje Hana Hajnová (Piráti) setkali s premiérem Petrem Fialou a vedením společnosti ČEZ. Na pořadu jednání měli dva důležité body.

„Řešili jsme přípravu speciálního zákona, který by měl urychlit výstavbu nového jaderného bloku Dukovan a dalších výroben energie z obnovitelných zdrojů, a také jsme iniciovali studii, která zmapuje sociální a ekonomické dopady v regionu,“ informoval hejtman

Vítězslav Schrek. Na výstavbě nových Dukovan se bude podílet několik tisíc pracovníků, kteří potřebují zázemí, jako je bydlení, školská i zdravotnická zařízení, a další potřebnou infrastrukturu. To vše včetně zvýšené intenzity dopravy promění život v regionu.

„K výstavbě nového jaderného zdroje přistupujeme jako k příležitosti k rozvoji a uděláme vše proto, aby možné vedlejší efekty stavby na obyvatele žijící v okolí byly co nejmenší,“ dodala Hana Hajnová.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Kraj chce podpořit všechny žádosti o kotlíkové dotace

Celkem 839 žádostí doručili lidé v rámci výzvy na poskytnutí dotace na výměnu starého kotle v nízko-příjmových domácnostech. Celkový zájem o dotace převyšuje příslíbenou částku 119 milionů korun.

„V případě, že budou všechny žádosti splňovat podmínky programu, požádá kraj o dodatečné finanční prostředky ministerstvo životního prostředí, aby mohly být podpořeny všechny předložené žádosti o dotaci splňující pravidla programu,“ uvedla náměstkyně

hejtmána pro regionální rozvoj a územní plánování Hana Hajnová (Piráti).

Aktuálně krajští úředníci kontrolují žádosti, pokud budou obsahovat nedostatky, vyzvou žadatele k nápravě. O schvalování bude rozhodovat krajská rada nejpozději do konce roku 2022. Pak s úspěšnými žadateli uzavřou smlouvu o poskytnutí dotace, která může být v případě tepelných čerpadel až 180 tisíc korun.

PAVLA PETRŮ

Francouzská lektorka na vysočinských školách

Devětadvacetiletá lektorka francouzského jazyka Kelly Priour stráví letošní školní rok na šesti krajských středních školách.

Na hodiny francouzštiny se mohou těšit studenti gymnázií v Havlíčkově Brodě, Telči, Pelhřimově, Humpolci, ve Žďáře nad Sázavou a na jihlavské obchodní akademii. Kromě své mateřštiny

hovoří italsky, anglicky a německy. Kraj Vysočina zajišťuje pro své školy lektora francouzského jazyka už čtrnáctým rokem. Podle radního pro oblast školství Jana Břížďaly (Piráti) je poptávka po lektorce francouzštiny dokonce ještě vyšší, než jsou její časové možnosti.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Martin Hyský
(ČSSD)
zastupitel
Kraje Vysočina

Integrovaná doprava

S městem Třebíč jsme se dohodli na dalším kroku k integraci MHD a regionální Veřejné dopravy Vysočiny. Cestující linkových autobusů a vlaků budou mít možnost i nadále svou jízdenku využít k cestě MHD v Třebíči. Nově se připravuje možnost pro cestující v rámci

města cestovat na jízdní doklad MHD krajskými spoji. Aktuálně přestup v Třebíči měsíčně využívá cca 1,8 tisíc cestujících. Těší mě i zájem města Jihlavy vydat se touto cestou, v současné době probíhá příprava spolupráce na odbavování cestujících v rovině definování a ladění technických parametrů. Pokud vše dobře půjde, jsme schopni s dopravním podnikem uzavřít dohodu a systém spustit v roce 2023. Výsledkem by měla být o něco větší atraktivita veřejné dopravy a nárůst konkuren-ceschopnosti vůči individuální dopravě, minimálně při cestách do zaměstnání. V situaci, kdy je problém s parkováním a hustou dopravou ve špičkách, je toto řešení atraktivní i pro město Jihlava. V případě zájmu rádi podobné řešení připravíme i v dalších městech na Vysočině, kde je provozována MHD.

Jan Burda
(STAN+SNK ED)
zastupitel
Kraje Vysočina

Pravidelná zájmová činnost je pro děti zásadní

Prázdniny jsou dávno za námi a děti opět zasedly do školních lavic. Zároveň se také rozběhly zájmové kroužky a další volnočasové aktivity. Někteří rodiče mohou mít stále určité obavy poslat děti do kolektivu mimo školu. Chápu to. Nicméně právě v této době považují pravidelnou zájmovou činnost dětí za možná ještě zásadnější. Děti velmi dlouho nebyly v žádném kolektivu a většina

z nich se pohybovala jen v on-line prostředí. Byl jsem v létě jako vedoucí na letním táboře a chybějící sociální kontakty byly na dětech vidět. Projevovaly se především ve snížené schopnosti komunikovat a spolupracovat s ostatními. Bylo také patrné, že dětem chybí nějaký pevný řád a rytmus. S tím vším může výrazně pomoci právě pravidelná zájmová činnost. Činnost v kroužku nebo oddíle učí děti nejrůznějším znalostem a dovednostem neformálními metodami. Děti si hrají, povídají si nebo tvoří a tím se učí. ... Je to nekončící proces, ve kterém se nenápadně vzdělávají děti i vedoucí. I proto je důležité, aby děti chodily do nějakého kroužku pravidelně a dlouhodobě. Jsem moc rád, že Kraj Vysočina má nastavený systémové nástroje na finanční podporu pravidelných a celoročních volnočasových a sportovních aktivit. Věřím, že se podaří udržet financování těchto důležitých aktivit i v nelehké době plné nutných úspor. Rozvoj dětí a mládeže si podporu zaslouží.

Miroslav Houška
(KDU-ČSL)
náměstek hejtmána
a zastupitel
Kraje Vysočina

Úprava rozpočtu a jeho současná kondice

Je to pár dní, kdy krajské zastupitelstvo odsouhlasilo úpravu letošního rozpočtu Kraje Vysočina. Příznivý vývoj daňových výnosů se pozitivně podepisuje na plnění příjmové části rozpočtu Kraje Vysočina. Ale konkrétně: Rozpočet byl tři měsíce před koncem roku navýšen celkem o 744,7 milionů korun. Více než 205 milionů korun použije kraj na posílení rezerv, o jejich využití rozhoduje rada nebo zastupitelstvo kraje. Jedná se např. o úhradu zvýšených nákladů spojených s provozováním Veřejné dopravy Vysočiny

nebo o posílení příspěvku na další opravy komunikací a mostů, které bude moci ještě v letošním roce realizovat Krajská správa a údržba silnic. Zbylé peníze použije kraj na zajištění prozatím chybějících prostředků blokovanych u Sberbank. Kraj v této kauze figuruje jako plnohodnotný člen prozatímního věřitelského výboru. Stále platí, že máme zájem na rychlém a efektivním vyrovnaní všech závazků banky v likvidaci.

Výše popsané rozpočtové kroky jsou důkazem toho, že finanční situace Kraje Vysočina je v současné době dobrá. Kraj nemusel žádné rozběhnuté projekty zastavit, velice intenzivně probíhá projektová příprava investičních akcí plánovaných k realizaci v dalších letech, kraj stále garantuje svou příslibenou finanční spoluúčast na desítkách projektů strategických partnerů – měst, obcí, sportovních i kulturních institucí atd. Dobrou zprávou je i fakt, že i přesto, že máme možnost u svých finančních domů čerpat až dvoumiliardový kontokorent, zatím nebylo nutné tuto možnost využít. O vývoji krajských příjmů a kondici rozpočtu Vás budu nadále informovat i prostřednictvím krajských novin.

Martin Kukla
(ANO 2011)
poslanec
a zastupitel
Kraje Vysočina

Miliarda za energie nebo zima a tma v krajských budovách

Titulek je samozřejmě nadnesený, těžko si mohou krajské nemocnice, krajské střední školy nebo jiné organizace dovolit netopit nebo topit minimálně. Navíc nejde jen o topení, ale o elektrickou energii pro stroje, technologie a potřebný provoz. I přes dlouhodobou strategii efektivního snižování spotřeby energií v krajském majetku to bez energií nejde. A tak zatímco za období mého „náměstkování“ před dvěma a více lety se za energie vydávalo zhruba 150

mil. Kč, teď to vypadá na 1 až 1,5 mld. Kč! Kraj Vysočina totiž energie nemá nakoupené, takže je bude pořizovat za tzv. spotové ceny.

Když k této velmi nepříjemné situaci připočteme ztrátu ve výši 2,4 mld. Kč a 300 mil. krajských příspěvkových organizací, které zůstaly v padlé ruské Sberbance, znamená to jediné – konec veškerých krajských investic! A už je to vidět. Setrvačně jede to, co bylo naplánováno ještě za mého vedení, a dokonce i tyto aktivity a investice se oproti původním plánům zdržely. Nevím o žádném novém projektu, který by současně krajské vedení připravilo. Na kraji jsem zanechal mnoho projektů a studií, ale přijde mi, jako by se do toho nikomu moc nechtělo. Namátkově: obchvat Jihlavy, který opravdu nutně potřebujeme, dořešení parkování u krajských nemocnic, průběžná a tolik důležitá oprava komunikací nebo naprosto žalostný nedostatek lékařů, pediatriů a zubářů... Co dodat, celá situace mě velmi mrzí a sleduji ji s nelibostí.

Marek Nevoral
(KSČM)
zastupitel
Kraje Vysočina

Digi, digi – je pro lidi?

Elektronický kontakt nejen mezi lidmi, ale i ve styku s úřady vládně stále naléhavěji naším prostorem. Nic proti tomu. Sám žasnou nad možnostmi, které užití počítače skýtá, jaká je to úspora času a nebyvalá efektivita. Proto je nepochybně na místě reagovat na tyto nové možnosti i ve styku občana s veřejnou správou. Ovšem i snaha něco zmodernizovat a zjednodušit může ve svých důsledcích vést k absurdním požadavkům a z prostého učinit komplikaci.

Kamarád se mi svěřil, že léta z veřejně přístupných zdrojů získává interaktivní formulář, jehož užitím veřejná správa podmiňuje podání. Bez něj si zkrátka „neškrtnete“ a v poslední době se o něj lze hlásit jen s bankovní identitou nebo jinými způsoby, či jako e. občan, nu a kamarád stejně jako spousta dalších lidí nemá žádnou potřebu nechat se stále registrovat a identifikovat jen proto, aby si mohl vyzvednout prostý formulář. Aby překážku překonal, „vyměkl“ a jal se obstarávat svoji e. identitu. Naštěstí vnuk mu pomáhal a tak se dostal až k czechpointu. Tam byl na překážku požadavek na IČO, které kamarád nemá, ale vyšlo najevo, že jde (čert ví proč) o identifikaci organizace, která registr e. občan vede!? Každý přece máme svoje rodné číslo, to je jednoznačný identifikátor, tak proč by nemohlo stačit jako základ jen jeho užití? Digitalizace může pomáhat, tak prosím nepřipouštějme, aby ji byrokracie komplikovala.

Martin Kukla
(ANO 2011)
poslanec
a zastupitel
Kraje Vysočina

Těžké období je tady a je potřeba podpořit ty, kterých se nejvíce dotýká

Krise je tady. Vidíme, co se děje s energiemi, jak roste inflace a stejně tak úrokové sazby. Ve zdravotnictví budou vinou vlády chybět miliardy korun a obávám se toho, že následkem bude snižování životní úrovně. Současná vláda nás žene do propasti a nalhává lidem, jak je stát zadlužený. Přitom patříme mezi nejméně zadlužené země v rámci sedmadvacítky. Pomoc vlády je v nedohlednu, a pokud se nějaká objeví, jde spíš o hašení požáru. Neskutečné je to, že i přes prezidentské veto vláda sebrala zdravotnictví 14

Karel Dvořák
(KSČM)
zastupitel
Kraje Vysočina

Prosím, seznamte se

Chotěboř, severně položené město Kraje Vysočina, s bohatou historií, obklopené skálami, s výhledem na okolní kopce a vesnice. Žijeme si tu tak trochu jako na horách. Čemu naše město přeje, je pohyb. Pohyb jsou

miliard korun, 15 hodin jsme ve sněmovně bojovali, ale bezúspěšně.

Faktem bohužel je, že od září se snížily platby za státní pojištění a vše bude mít za následek snížení kvality a dostupnosti péče. Toto rozhodnutí se týká nás všech. Však posudte sami, jestli jsou na Vysočině dostupní zubaři, dětské pediatrii nebo jak dlouho nemocní čekají na nějakou operaci. Peníze ve zdravotnictví chybí, a tak jim máme přidat, a ne jim peníze brát!

Jednotlivce i firmy trápí inflace, obrovské zdražování všeho. Vládní pomoc pro živnostníky a firmy, které zaměstnávají skoro dva miliony lidí (!!!), je téměř nulová. A kdo to zaplatí? Samozřejmě zase my všichni. A aby toho nebylo málo, tak se potýkáme s prudkým zdražováním hypoték pro lidi a úvěrů pro firmy. Následkem budou nepokoje, propouštění a zhoršení životní úrovně. Proto jsme na 1. září svolali mimořádnou schůzi sněmovny k vyslovení nedůvěry vládě. Celých 23 hodin jsme se snažili pomoci lidem svrhnout vládu národní katastrofy, bezúspěšně. Přesto to nevzdáváme a bojujeme dál. Podpořte nás! Děkujeme.

procházky, túry, výšlapy, běh. Je jedno, jak tuto činnost pojmenujeme, důležité je, že u nás v Chotěboři ji lze provozovat hned, jak za sebou zavřeme domovní dveře. Ulice, uličky, cesty i pěšiny z centra města se paprskovitě rozbíhají na všechny světové strany do přírody. Ať se vydáme po kterékoli, cestou nás čeká nějaká zajímavost. Připomínka historie, nějaká novinka, přírodní úkaz. Vyhledávané je údolí Doubravky, Břevnická přehrada, letiště v Dobkově, místa připomínající války husitské, třicetiletou, první a druhou světovou, muzeum, sportoviště včetně střelnice i místní restaurace. Tak k nám do Chotěboře přijedte! Na kterou pskytovou stranu a po které cestě se vydat, všem rádi poradí v chotěbořském infocentru a nabídnou i řadu suvenýrů.

Blanka Lednická
(Piráti)
zastupitelka
Kraje Vysočina

hodně co nabídnout - máme tu nepřeberné množství přírodních památek nebo rezervací, můžeme se projít v lese i na stezi, zamířit k pramení některého z mnoha toků, které v našem kraji začínají svou pouť krajinou.

Příroda nám mnohé dává - a občas potřebuje naši pomoc. Někdy je potřeba lidský zásah, aby zůstal zachovaný prostor pro ohrožené druhy rostlin i živočichů. Na řadě chráněných lokalit tato údržba už probíhá, na další se nedostává. Doufám ale, že v tomto směru dojde ke změně. Za prvé byl v rámci Národního plánu obnovy vypsán dotační titul zaměřený právě na tuto oblast. A za druhé se náš kraj chystá do dalších let rozšířit podporu ochrany přírody a chráněných území.

Máte-li možnost, zapojte se i vy - obce, spolky a další organizace pořádají řadu dobrovolnických akcí v přírodě. Teď na podzim to bude hlavně sázení stromů, v průběhu roku třeba kosení a hrabání trávy nebo vyřezávání náletových dřevin. Zapojit se může každý - a jak už jsem zmínila, příroda občas potřebuje naši pomoc.

Karel Janoušek
(ODS+STO)
radní
a zastupitel
Kraje Vysočina

Nové budovy pro sociální služby

Kraj Vysočina v letošním roce investuje do zhodnocení svých stávajících i nových nemovitostí 1,5 miliardy korun. Investice jdou převážně do staveb pro zdravotnictví, školství i sociální služby. Kraj Vysočina ani v současné nelehké ekonomické situaci nepozastavil žádné naplánované investiční akce. Naší prioritou stále zůstává budování a modernizace důstojného a moderního zázemí pro poskytování zdravotní péče, vzdělávání občanů kraje, pomoc seniorům a handicapovaným.

V letošním roce byl otevřen domov pro seniory v Humpolci pro 203 klientů - toto zařízení je nejmodernější nejen v Kraji Vysočina, ale i v rámci celé České republiky. Jedná se o první tzv. PPP projekt veřejné správy a soukromého poskytovatele Sene-Cura, který má v sociální sféře dlouholeté a bohaté zkušenosti a realizuje zařízení po celé Evropě. Kraj Vysočina dokončuje domov pro seniory v areálu Nemocnice Jihlava. Ještě letos na podzim by mohla začít výstavba nového krajského hospice v Havlíčkově Brodě. Bude poskytovat odbornou paliativní péči a zázemí pro zachování důstojného závěru života našich blízkých. Dokončena byla rekonstrukce Domova Nové Syrovce, probíhají rozsáhlé opravy v domovech pro seniory v Třebíči a v Náměšti nad Oslovou. Cílem veškeré kraje plánované činnosti je mimo jiné zlepšit podmínky, ve kterých jsou poskytovány pobytové služby pro seniory. Nemůžeme jim nahradit vlastní domov, ale můžeme jim nabídnout přijatelnou alternativu.

Zdeněk Navrátil
(STAN+SNK ED)
zastupitel
Kraje Vysočina

UNESCO „trojúhelník“ - šance pro cestovní ruch

Kraj Vysočina má jeden primát. Je to kraj, kde najdete v rámci republiky nejvíc památek zařazených na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Již od roku 1992 se tímto titulem pyšní historické jádro Telče, v roce 1994 přibyla Santiniho „hvězda“ – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého ve Žďáře nad Sázavou – a od roku 2003 je zapsána Bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť v Třebíči. Vysočina má

samozřejmě spoustu dalšího zajímavého, ovšem tyto historické perly dosáhly již dnes světového významu. A byla by škoda toho nevyužít k přilákání dalších turistů, a to jak od nás, tak ze zahraničí.

I proto jsem moc rád, že vznikla iniciativa, jež má za cíl tyto tři památky v koordinaci s krajskou organizací Vysočina Tourism propojit a společně prezentovat. Cílem je se společným „příběhem“ měst UNESCO „prodávat“ i Vysočinu. Trojúhelník tří měst má mnoho společného. Všechna svůj vznik odvozují od řeholních řádů a klášterů, mají tradici rybníkářství a jedinečnou přírodu v okolí. Propojit je například UNESCO cyklotrasou by turisticky pomohlo celé Vysočině. Kraji, který se dnes může pochlubit jedinečnou kombinací nádherné a čisté přírody, neuvěřitelných historických skvostů a zároveň nabízí množství kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit pro vaši dovolenou. Přejme proto této iniciativě do startu hodně energie.

Festival dokumentárních filmů láká na Švankmajera

Film Kunstkamer představuje výjimečnou uměleckou sbírku, kterou známý surrealista, výtvarník, filmař, ale i literát Švankmajer shromáždil na svém zámku v Horním Staňkově. FOTO: MFDF

Šestadvacátý ročník mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava se ponese v duchu tvořivého přístupu ke světu. Kraj Vysočina je hlavním podporovatelem. V termínu od 25. do 30. října se koná další ročník MFDF v Jihlavě, následně bude 14denní přístup online. Jeho programovým vrcholem bude poslední film surrealisty

Jana Švankmajera s názvem Kunstkamera, jehož dvouhodinová režisérská verze bude uvedena ve světové premiéře. Také letos bude během Ji.hlavě vyhlášena Cena za nejlepší dokumentární knihu. „Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava je platformou, kde si můžeme na dění kolem nás udělat vlastní názor, protože každý den festivalu je doslova

nabitý diskuzemi a neuvěřitelnou tvůrčí energií. Výběr filmů zachycujících rozmanitá témata a sociální prostředí dává jedinečnou příležitost poznat svět, ve kterém žijeme“, řekl hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO).

PAVLA PETRŮ

www.ji-hlava.cz

Odstřel černé zvěře podporuje kraj desátým rokem

Početní stavy prasete divokého jsou dlouhodobě vysoké. Proto Kraj Vysočina vykupuje spodní čelisti po zástřelu černé zvěře. Nikam je ale nevyhodí, zájem o ně mají české vysoké školy v Brně a v Praze. Materiál jim slouží pro

„Pokud bychom počet zvěře neredukovali, vznikaly by v našich lesích škody.“
Pavel Hájek

I letos pokračuje výkup spodních čelistí selat a bachyní prasete divokého. FOTO: KRAJ VYSOČINA

vědecké účely a k monitoringu zdravotního stavu konkrétní populace. „Pokud bychom počty zvěře neredukovali, vznikaly by v našich lesích škody. Je žádoucí se soustředit na odliv nejmenších selat a na bachyně, takzvané lončáčky. Nejvíce jich je na Pelhřimovsku a Žďársku, kde mají nejlepší podmínky,“ řekl radní Kraje

Vysočina pro oblast zemědělství a životního prostředí Pavel Hájek (STAN+SNK ED). Účelem je současně zabránit přenosu nákazy afrického moru prasat na hospodářské chovy. V letošním roce bude z krajského rozpočtu použita na uzavření

smluv s myslivci částka ve výši 800 tisíc korun, příští rok to bude 950 tisíc korun. Kraj Vysočina vykoupí ročně cca dva tisíce kusů čelistí černé zvěře. Cena se pohybuje od 350 do 500 korun za kus podle věku uloveného kusu.

PAVLA PETRŮ

INFORMACE K OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19

- Aktuální informace k očkování jsou k dispozici na www.ockovanivysocina.cz
- Registrace a objednání na očkování jsou možné přes <https://crs.uzis.cz/>
- Všechna očkovací centra krajských nemocnic na Vysočině mají k dispozici pro očkování 4. dávky novou vakcínu modifikovanou na variantu nového typu koronaviru s označením omikron

www.ockovanivysocina.cz

TŘI OTÁZKY PRO PETRU TUČKOVOU

Vytrvalost je víc než rychlost

FOTO: EVA FRUHWIRTOVÁ

Novou ředitelkou Domova bez zámku v Náměšti nad Oslavou se stala Petra Tučková. Osm let stála v čele třebské organizace Barevný svět, která pomáhá a podporuje lidi se zdravotním postižením. Své zkušenosti chce nyní uplatnit v krajské příspěvkové organizaci.

S handicapovanými lidmi pracujete řadu let. Co jste se od nich naučila?

Naučila jsem se těšit se i z maličkostí. Více pozornosti věnovat věcem, které jdou, než těm, které nejdou. Pochopila jsem, že nezáleží na rychlosti, ale na vytrvalosti a vůli. A došla jsem k tomu, že i cesta může být cíl.

Jaké úkoly vás v Domově bez zámku nyní čekají?

Mým primárním úkolem je důkladně se seznámit s celou organizací a lidmi v ní, s jejím chodem, všemi procesy a tím, jak jsou v organizaci nastaveny. Chci plnohodnotně navázat na práci své předchůdkyně paní Šerákové a plynule pokračovat v rozběhnuté práci. Domov bez zámku vnímám jako velmi progresivní organizaci s vysokým kreditem a chci, aby takovou byla i nadále.

Na co se těšíte?

Těším se na nové lidi, nové cesty, nové výzvy, nové zkušenosti.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Lůžkový hospic začnou stavět ještě letos

V druhé polovině září vybrali zástupci Kraje Vysočina dodavatele stavby kamenného lůžkového hospice v Havlíčkově Brodě. Vítěz vzešel ze šesti nabídek.

Podle plánu by mohly stavební práce započít v polovině října. Hotovo by mělo být na jaře 2024. Nabídková cena se vešla do předpokládaných nákladů ve výši 85 milionů korun bez daně. Kapacita

nového hospice v Kraji Vysočina v areálu havlíčkobrodské nemocnice bude 20 lůžek, dvě z nich budou k dispozici dětem. Jako první přišel s nápadem tohoto projektu spolek Mezi stromy, jehož členové mají o provozování zájem. Lůžkový hospic bude stát v těsné blízkosti krajské nemocnice na pozemcích, které věnovalo město Havlíčkův Brod.

PAVLA PETRŮ

PRODEJ MAJETKU

Kraj Vysočina vyhláší výběrové řízení na prodej nemovitého majetku, objektu s č. e. 167 – stavba pro rodinnou rekreaci na pozemku par. č. 797/32 v k. ú. a obci Oslonovice

Kraj Vysočina nabízí k prodeji objekt s č. e. 167 – stavba pro rodinnou rekreaci na pozemku par. č. 797/32 v k. ú. a obci Oslonovice. Jedná se o rekreační chatu nacházející se v lokalitě Chmelnice ve známé rekreační oblasti u Vranovské přehrady. Objekt je napojen na veřejné rozvody elektřiny a vody, odpadní vody jsou svedeny do septiku. K objektu dále náleží menší montovaná dřevěná chatka a malý betonový bazén kruhového půdorysu (nutná rekonstrukce). Stavba stojí na pozemku par. č. 797/32 ve vlastnictví jiného vlastníka (podílové spoluvlastnictví 17 fyzických osob), za užívání pozemku je stanoveno nájemné (2 352 Kč/rok). Výběr zájemce o koupi majetku bude proveden „obálkovou metodou“, v souladu se „Zásadami Zastupitelstva Kraje Vysočina pro převod nemovitého majetku Kraje Vysočina“. Minimální nabídková cena je stanovena ve výši 1 207 500 Kč. Výběrového řízení se mohou zúčastnit pouze ti zájemci, kteří složí na účet kraje Vysočina č. ú. 123-6404210247/0100 depozitní účet, VS 2280710774, popř. hotově na pokladně prodávajícího nejpozději do 17. října do 12:00 hodin jistinu ve výši 120 750 Kč. Účastníkům, kteří nebudou ve výběrovém řízení úspěšní, se složená jistina do 10 pracovních dnů ode dne rozhodnutí Zastupitelstva Kraje Vysočina o prodeji nemovité věci vrátí. Zájemci o koupi, v jehož prospěch bude o prodeji nemovitosti Zastupitelstvem Kraje Vysočina rozhodnuto, bude jistina započtena jako záloha na kupní cenu. Bližší informace o prodeji nemovitého majetku lze získat na webových stránkách www.kr-vysocina.cz, část Úřední deska, Zveřejnění záměru prodeje nemovitého majetku v k. ú. Oslonovice a obci Oslonovice nebo u odboru majetkového Krajského úřadu Kraje Vysočina (tel. č. 564 602 227, e-mail: Labudova.A2@kr-vysocina.cz). Prohlídka uvedeného objektu se uskuteční dne 12. října 2022 od 10:00 do 11:00 hodin.

V jihlavském ENVIROPOLU přetvářejí elektroodpad na suroviny pro další využití

Těžba surovin, která nejen že nepoškozuje životní prostředí, ale přímo ho chrání, a navíc je dlouhodobě trvale udržitelná. Tím se zabývá firma ENVIROPOL z Jihlavy, která se věnuje zpracování a recyklaci elektroodpadu.

Moderní elektronika je náročná na spotřebu materiálů

Věděli jste, že na výrobu moderní elektroniky je potřeba více než 60 materiálů? Ty je třeba nejprve vytěžit, zpracovat, dále z těchto materiálů vyrobit komponenty, ty potom smontovat. Každý z nás používá elektrické a elektronické výrobky několikrát za den. Současná elektronika je tvořena několika komponenty, jako jsou kryty, baterie, desky s plošnými spoji, čipy, antény, reproduktory nebo mikrofony. Pro výrobu těchto komponent jsou zapotřebí různé suroviny, které se těží po celém světě. Koncentrace látek či surovin, které se v elektronice nacházejí, je někdy extrémně nízká, nicméně pokud si to vynásobíme počtem prodaných kusů daných výrobků, dojdeme k velkým číslům. Například mobilních telefonů se každým rokem na celém světě prodá téměř 2 miliardy kusů, televizorů, počítačů, tabletů a dalších elektrospotřebičů pak stovky miliónů kusů každý rok. Proto asi nikoho nepřekvapí, že elektroodpad patří v současné době k nejrychleji rostoucímu druhu odpadu nejen v České republice, ale také ve světě.

Zaměřují se na těžbu materiálů z elektroodpadu

Typicky se jedná o domácí spotřebiče, spotřební elektroniku, svítidla, elektrické a elektronické nástroje nebo elektrické hračky. Asi nejznámějším typem sběrného místa, kde se běžný spotřebitel může ekologicky zbavit nepotřebného elektrospotřebiče, jsou veřejné červené kontejnery. Jakmile se tyto kontejnery naplní, jejich cesta vede právě do jihlavského recyklačního závodu. ENVIROPOL za posledních několik let vyvinul

moderní technologii na zpracování těchto spotřebičů. Jedná se o poloautomatickou recyklační linku, jejímž úkolem je homogenizovat elektroodpad na jednotlivé materiály, kterým lze posléze dát nový život.

Začátek technologie představuje manuální vytrídění materiálů, které by do linky z různých důvodů neměly vstupovat (například baterie atd.). Následuje drcení materiálu na požadovanou velikost a materiál poté dále pokračuje do dalších technologických částí. Ty

jsou vybaveny řadou separačních procesů, jako je magnetická separace, vibrační separace či separace vířivými proudy. Separační technologie využívají zejména různé fyzikální vlastnosti jednotlivých materiálů, jako je hmotnost, hustota nebo dokonce tvar jednotlivých kousků nadrceného elektroodpadu.

ENVIROPOL umí denně takto zrecyklovat více než 100 tun elektroodpadu a zachránit tak desítky tisíc kilogramů materiálů pro další využití v průmyslu.

Tato takzvaná „městská těžba“ (z anglického urban mining) má nesporné ekologické, ale i sociální výhody. V rámci ekologie se jedná zejména o úsporu energií, materiálů, skleníkových plynů a toxických látek. V rámci sociálního aspektu jde např. o zvyšování zaměstnanosti. ENVIROPOL v současné době zaměstnává desítky zaměstnanců a nabízí volné pracovní pozice.

Výpis otevřených pozic je možné najít na <https://www.enviropol.cz/cs/kariera/>.

Koupím moto československé výroby: Stadion – Jawetta – Pařez – Pionýr – Jawa – CZ ...atd, v původním nálezovém stavu: koroze, nekompletní, popřípadě pouze díly k těmto motocyklům.

Děkuji za nabídku.
Tel: 722491746

KOTLÍKOVÉ DOTACE 2022
ZPRACUJI A PODÁM ŽÁDOST O DOTACI - NZÚ
VOLEJTE: 725 103 942
www.s-projekt.webnode.cz
MÁTE KOTEL NA TUHÁ PALIVA, ELEKTROKOTEL NEBO LOKÁLNÍ KAMINA A CHCETE NOVÝ ZDROJ S DOTACÍ?
DOTACE NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM 50 % z nákladů, max. dotace: tepelné čerpadlo - 100 000 Kč; kotel na dřevo s aku nádrží (ruční příkládání) - 80 000 Kč, automat pelety - 80 000 Kč

**Uzávěrka
příštího čísla:
20. října 2022**

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Havel MOUKA

602 557 777
mouka@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Vít VRBICKÝ

603 786 170
vrbicky@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

**Pro děti i dospělé
Vstup zdarma**

**NOC
VĚD
CŮ**

**V Š P
J**

**GYMNÁZIUM
Jihlava**

**JIHLAVSKÁ
ASTRONOMICKÁ
SPOLEČNOST**

Všemi SMYSLY

30. 9. 2022

Noc vědců v Jihlavě

Hmat, sluch, čich, zrak a chuť — pět starých dobrých známých. Co na ně ale říká šestý smysl? Nebo zvířata a rostliny? A co všechno o nich umí prozradit věda? Otevřete nové dimenze vnímání, dejte všem jiný rozměr a rozvíňte všechny smysly, budete je totiž potřebovat.

www.nocvedcu.cz/jihlava

Mějte s námi přehled
CELÝ ROK

2023

ZOO JIHLAVA

Podpoř
naše zvířata
NÁKUPEM
JEDINEČNÝCH SUVENÝRŮ!

ESHOP.ZOOJIHLAVA.CZ

K O U P Í M

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války, uniformy, odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, mapy, celty, opasky, vzduchovky, hodinky, fotky, letecké přístroje a kukly.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

TEKAPUR Insulation Adhesive -
pěna na lepení izolačních desek, 750ml

ZATEPLUJETE?

Sledujte aktuální infoleták s řadou akcí a novinek na www.okentes.cz.

VELKOBOCHOD pro firmy a živnostníky
Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

www.elektrokola-skutry.cz
ELEKTROKOLA CRUSSIS LECTRON
dárek v hodnotě 4 000 Kč – balíček doplňků a služeb

CRUSSIS
OD 38.990 Kč
+ dárek v hodnotě 4 000 Kč

NOVA M3 - ELEKTROPOWER
CENA 44 990 Kč (bez RP)
+ Benzinové skútry 125 cm:
SYM, KEEWAY A KENTOA
akce: HELMA ZDARMA
(skútry, mopedy)

SENIOR PROGRAM
3 A 4 kolky,
MOŽNOST DOTACE
CENY OD 29 990 Kč

S VÁMI JIŽ 13 SEZÓN, SERVIS A DOPRAVA, REPASE A MĚŘENÍ BATERIÍ
Infolinka: 737 007 875 Jihlava, Fritzova 4 | Havlíčkův Brod, Pražská 3807

VÁŠ LES > NAŠE PRÁCE > VÁŠ KLID

Kácíme, pěstíme, rychle a šetrně

**A ZA DŘEVO PLATÍME
NA DŘEVO**

+420 733 675 398

eremkapavel@email.cz www.puramaya.cz

**Soukromá střední škola
pedagogiky a sociálních služeb, s. r. o.**

Obrataň 148, 394 12 Obrataň

Dálkové studium v oborech:

4 leté dálkové studium:

- ✓ Předškolní a mimoškolní pedagogika
- ✓ Sociální činnost
- ✓ Ekonomika a podnikání

2 leté nástavbové studium:

- ✓ Podnikání (stačí mít výuční list)

2 leté zkrácené studium:

- ✓ Předškolní a mimoškolní pedagogika

Výuka probíhá 1 víkend do měsíce

702 076 909, 724 268 963

**Zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků Obrataň nabízí:**

- studium pro asistenta pedagoga
- studium pedagogiky volného času
- studium pedagogiky
 - učitel odborných předmětů
 - učitel praktického vyučování
 - učitel odborného výcviku
 - učitel uměleckých odborných předmětů
 - učitel jazykových škol

Webové stránky:
www.sspobratan.cz
E-mail: sekretariat@sspobratan.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

Kraj Vysočina

ORDINACE PSYCHIATRA

FOKUS Vysočina, z.ú. nabízí za zvýhodněných podmínek
prostory k výkonu praxe psychiatra
v sídle Multidisciplinárního týmu
FOKUSu Vysočina – středisko Pelhřimov.

V případě zájmu spolupracovat s námi,
kontaktujte vedoucí střediska **Ing. Kateřinu Smrčkovou**
na telefonním čísle **771 230 935**, případně
na e-mailové adrese: katerina.smrckova@fokusvysočina.cz.

FOKUS
VYSOČINA

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRÁK

ZA NEJLEPŠÍ CENY

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

Dentální hygiena
NOVĚ OTEVŘENO V JIHLAVĚ

Stomatologie
Hruškové Dvory a.s.

Jak vypadá vstupní prohlídka?

- ✓ Vyšetření ústní dutiny
- ✓ Odstranění zubního plaku na základě jeho barevného zvýraznění
- ✓ Odstranění zubního kamene pomocí ultrazvuku a ručních nástrojů
- ✓ Odstranění pigmentací prostřednictvím pískování s šetrným práškem k povrchu zubu
- ✓ Balíček dentálních pomůcek na míru
- ✓ Poučení a instruktáž o správně péči o zuby

Bc. Petra Bábinová
dentální hygiena
přijímáme nové klienty
objednávky na tel. číslo 702 126 651

Hruškové Dvory 123
586 01 Jihlava

recepce@stomatologiehd.cz
www.stomatologiehd.cz

Řidiči změřili své schopnosti v Cestářském rodeu

Vítěz Pavel Ouhel, který v posledním republikovém finále obsadil skvělé druhé místo, nedal soupeřům ani letos šanci a v krajském kole Cestářského rodea obhájil loňské vítězství. FOTO: KSÚS

Cestářské rodeo je akcí, při které řidiči za volantem sypačů ukážou, co umí. I letos se v jízdě zručnosti za volantem sypače poměřilo několik desítek řidičů. Krajské kolo soutěže se letos konalo v září v areálu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v Jihlavě. Loňské vítězství obhájil Pavel Ouhel z cestmistrovství Pelhřimov, který si opět nejlépe poradil s dvoukolovou jízdou zručnosti. Druhou příčku obsadil Zdeněk Vacek a na stupně vítězů se probojoval i třetí František Strohmer, který už v minulosti při Cestářském rodeu pravidelně

figuroval mezi nejlepšími. Úkolem soutěžících bylo zdolat v nákladním automobilu se sypací nástavbou a radlicí v co nejkratším čase překážkovou trať. Každá chyba na jedné z devíti překážek znamenala několika vteřinovou penalizaci. Na projetí tratě měli řidiči dva pokusy. Pavel Ouhel i Zdeněk Vacek budou Kraj Vysočina reprezentovat na celorepublikovém Cestářském rodeu. Ředitel Krajské správy a údržby silnic Vysočiny Radovan Necid jim bude společně s kolegy držet palce.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Obchvat Velké Bíteše už je v provozu

V polovině září projela první auta po dvoukilometrovém severo-západním obchvatu Velké Bíteše. Stavbu za téměř 85 milionů korun realizoval Kraj Vysočina za přispění evropských dotací ve výši necelých 37 milionů korun

prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu. Doprava je tam prozatím umožněna v režimu zkušebního provozu. Po dobu jednoho roku bude probíhat měření hlukové zátěže.

PAVLA PETRŮ

TÝDEN pěstounství v Kraji Vysočina

17.–21. 10. 2022

17.–18. října
dny otevřených dveří
na vybraných městských úřadech

19. října
Konference k náhradní rodinné péči v Jihlavě

20. října
15.00–18.00 hod. propagační akce v City Parku

21. října
Odpoledne s pěstounskými rodinami v Robinsonu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kraj Vysočina
JEDNA VELKÁ RODINA

Akce je realizována v rámci projektu „Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/00/15546“, který je spolufinancován Evropskou unií, prostřednictvím Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu.

Kraj Vysočina, periodický tisk, pro Kraj Vysočina vydává Regionální vydavatelství, s.r.o., K Žižkovu 282/9, 190 00 Praha 9, IČ: 27846717 ■ Kraj Vysočina – měsíčník ■ Vydání 2022/09 vychází 26. 9. 2022 v Kraji Vysočina v nákladu 237 000 ks ■ Registrováno pod číslem MK ČR E 14751 ■ Uzávěrka dalšího vydání 20. 10. 2022 ■ Nevýžadané příspěvky nevracíme ■ Neprodejné ■ Neoznačené fotografie jsou z archivu redakce ■ Distribuce: Česká pošta, s.p. ■ Reklama: na dodávky novin na čísle 602 557 777 nebo na e-mail mouka@regvyd.cz. ■ Redakční rada: Roman Fabeš, Vítězslav Schrek, Miloš Hruža, Karel Janoušek, Hana Hajnová, Vladimír Novotný, Marie Dudíková, Karel Dvořák, Zdeněk Kadlec, Ivana Šteklová, Jan Ondruš, Juraj Aláč ■ Redakce: Juraj Aláč (šéfredaktor), Pavla Petrů, Eva Fruhwirtová – redakce.vysocina@regvyd.cz. ■ Inzerce: Havel Mouka, mouka@regvyd.cz, 602 557 777, Štěpánka Hadravová, hadravova@regvyd.cz, 605 167 046. ■ www.novinykrajevysocina.cz

Betlémy z Vysočiny míří na vánoční výstavu do Slovinska

České betlémářské umění poputuje do slovinského města Velenje. Ze sbírek Muzea Vysočiny a jeho-pobočky v Třebízi si tamní muzeum vypůjčí 380 kusů sbírkových předmětů, které ozdobí jejich expozici od prosince do začátku února. Pro připravovanou výstavu v prostorách zámku muzea ve Velenje byly vybrány betlémové figurky, stavby a doplňky sloužící k postavení čtyř betlémových souborů. „Slovinci chtějí představit naši tradici, protože i u nich se věnují betlémům, ale není to tak rozšířené jako u nás. Prostřednictvím výstavy chtějí i tak trochu propagovat Českou republiku,“ sdělil náměstek pro kulturu Roman Fabeš (STAN+SNK ED).

Podrobné plány stavby
Instalace vysočinských betlémů proběhne na základě přesných plánů tradičním způsobem tak, jak se dodnes pravidelně stává v Třebízi za použití pařezů, mečů a dalších přírodnin. „Vznikne členitá krajina ukončená malovaným pozadím, tzv. lončoftem. I když se betlém opakovaně staví ze stejných figurek a staveb, pokaždé vznikne originál, protože řada nápadů vzniká spontánně během stavby,“ popisuje Milina Matulová z Muzea Vysočiny Jihlava.

Spolupráce díky Foitovi
Slovinští zástupci nedávno navštívili Kraj Vysočina díky

Dvuměsíční prezentaci ve Slovinsku bude předcházet několikadenní instalace vysočinských betlémů. FOTO: MUZEUM VYSOČINA

Vysočinské betlémy mohou lidé v zahraničí vidět například na výstavě v dolnorakouském Vösendorfu až do 6. ledna. Tradice expozice ve Vatikánu bude snad obnovena v příštím roce. V tuzemsku budou opět na výstavě v Betlémské kapli v Praze nebo v Městském kulturním středisku v Náměšti nad Oslavou.

i

spolupráci na výstavě o sochaři a cestovali Františku Foitovi z Doupi. Část jeho pozůstalosti totiž vlastní telčská pobočka Muzea Vysočiny. Foit zemřel právě ve Slovinsku, kde má svoji stálou expozici. „Během návštěvy slovinskí kolegové zavítali na pobočku v Třebízi,

kde je naše betlémy zaujaly a poprosili o výstavu v jejich muzeu. Je to příležitost, jak prohloubit mezinárodní spolupráci a prezentovat sbírkové předměty z Kraje Vysočina v zahraničí,“ uvedl Roman Fabeš.

PAVLA PETRŮ

Krajské dožínky oslavili v Jihlavě

První zářijová sobota patřila v centru Jihlavy svátku regionálního zemědělství a tradic. Na Masarykově náměstí se odehrály krajské dožínky. V rámci programu si vysočínští výrobci a producenti převzali ocenění Regionální potravina roku 2022. FOTO: KRAJ VYSOČINA

VIDEO NA YOUTUBE
www.youtube.com/c/KrUVysocina

Třebíze je druhá! V soutěži Vesnice roku získala i Cenu veřejnosti

V sobotu 17. září byly na Jarmarku venkova, který je součástí mezinárodního festivalu dětských folklorních souborů Písní a tance v Luhačovicích, vyhlášeny výsledky soutěže Vesnice roku 2022. Kraj Vysočina zabodoval hned 2x. Obec Třebíze získala celkové druhé místo a v kategorii Cena veřejnosti, kdy o vítězi rozhodovali občané svým hlasováním, získala nejvíce hlasů. FOTO: KRAJ VYSOČINA